

ЗАМАНКА

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВТЕЛЪТВОСУНУ ГАЗЕТИ **ВРЕМЯ** ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВТЕЛЪТВА КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Съезд

Владимир ПУТИН:

Биз атлауубузну тохтатмай, жалаңда алгъа барлыкъбыз - бир хорламдан башхасына

22-23 декабрьде Москвада «Единая Россия» Битеуроссий политика партиясы XVII съезди болгъанды. Аны ишине 2500-ге жуурук адам къошулгъанды. Алдан 455-си партияны 85 регион бѐломуно келечилери, министрстволаны бла ведомстволаны башчылары, Къырал Думаы депутатылары, регионланы толтуруучу эмда законла чыгарыуучу власть органдарыны къуллукъчулары, «Единая Россияны» регион политсоветини секретарлары, эскертле бла аимле эдиле.

Къабарты-Малкъарны Башчысы Юрий Коков «Единая Россияны» Баш Советини къауумунда съездин экинчи кюнунде ишине къатышханды. Жыйлынуу кезиунде партияны программасында белгиленген баш магъаналы жумушша сюзолгендиле, бир жылы ичинде ишине аскертле чыгарылгъанды, келир заманга борла белгиленгендиле. Алай съездин баш темасы - РФ-да президент айырула эдиле.

Экинчи кюн бардырылган пленар жыйлында Россияни Президентини Владимир Путин бла «Единая Россия» партияны башчысы Дмитрий Медведев сѳлѳшкендиле. Владимир Владимирович къыралны айнытууну туутуручу не зат болгъаныны, экономикада тыгъмчадан Россия къалай ѳталганыны, социал сферада не мадарла тилгенлерини эмда тамблагы дуняда буюнуу къалай бла жалчытырга кереклисини иосунден айтаанды.

Айнынуу туутуручу
Бек алгъа Путин власты эмда «Единая Россия» тамаллагъан жумушша ишине жалаңда башы болгъандарын, андан ары айыр ючюн бютон уллу борча салып, алынуу толтуруу ючюн къолдан келгени амазгъа кереклисини чертегинде. Россияни айнытуу амалларыны иослеринден айта, къырал башчы ала инсанларны буюны эркинликлерини бла праволарын къоруууу бла байламлы болуруга керекдиле, дегенди.

Белгиленген планланы «жалаңда битеумиллет келишилуюкно болуmundа толтурурга къолдан келлик», деп къошханды. Политикни окумуна керѳ, тутучу айнытуу коррупция, законсуздук, чиновниклени болсун, бизнесни да сансызлылары артыкъда бек чырмайдды. Россияде законодательствону тюрлендирмей, иги аңгылашымгаган жорукъланы кетермей боллукъ туюлюдо, нек дегенде алаңны право низамны сакълаучу органдарны бир-бир бетсиз келечилери бизнесге къысуулуку этюде хайрыланадыла.

Путин дагында Россияде ачыкъ демократияны кенг жай барырга, тюз акъылда эмда жууалы оппозицияга хурматты берге кереклисини эс бургъанды. Жалаңда керексиз жанаулануу, не тюрлю амал бла да атын айдырууну арталында унамаган куюлю, жууалы эркин граждандар обществону къолундан келикди иги жанына тюрлеуенини жалчытырга деп, алай къарайды.

Къырал башчы, тыншанды къорктуучу иосунден да оюму айта, Россияни бир киши бла да уруш этер акъылы жокуду, къыралны куючу жалаңда кесин къоруулаууа жууалуу деп чертегинди. «Кюн чыгыш жанында болсун, Кюн батышда да битеу къыралла бла бир битеу ышаныуучу эмда тенгликни мурдорунда бирге ишлерге хазырбыз. Алай биз адамларны буюны къоркуусуздуклары эмда халкъыбызны миллет шейрлерин бир затха да алышырыкъ туюлюдо», - дегенди Путин.

Файдаланы кѳтѳруу, пенсиялагъа къошуу
Россияни Президентини адамларыбызны жашауу кѳтѳруу, пенсиялагъа къошуу, экономикада буюнуу, даражасыны куюле барыууну, мындан ары жалаңда айнып турууну бек ышаныуучу жолду. Мен ол жолда жетишилми болуубузгъа ишексизме. Нек дегенде Россияни миллионла бла инсанлары бизни жанындады. Биз биргебиз, биз алгъа барыбыз. Россияни ол жолда алгъа барыуун тохтатыуу кую жокуду. Биз атлауубузну тохтатмай, жалаңда алгъа барлыкъбыз - бир хорламдан башхасына, - деп бошагъанды Путин кесини сѳлѳшююн.

журтлу компанияла дуня рынокта чыгаргъа керек болгъанларын чертегинди. «Кеслерини энчи ишлерин къурагъанлагъа, жанын стартаплагъа, уллу куюр предпринятилагъа, фермер кюклетге, предпринимательге Россия чынты экономика эркинликни майданы болуруга керекди. Ол да бизни тутучу айныуубузну къыйматлы амалды, - дегенди къырал башчы.

Тамблагы дуня
Россияде жаны бѐломуны айнытырга, там-

благы куюно дунясын-да аны тутучу айныуун жалчытырга тийишлди, деп эсертгенди политик. Ол Россияге бек оюгени ынагъача къырап турмай, аны жашатырга, алгъа талпындырырга эмда ол жолда чырмау этген хар затны да кетериге чакъыргъанды.

Къыйын тыйгычланы онглап
«Биз экономикада бек уллу тыйгычладан ѳталгъанбыз», - дегенди Президент, экономика болуmundа иосунден айта. Ол оюм этгенден, россияли экономика дуня экономиканы жетерге эмда озаача окумуна этерге Россияни къолундан келикди.

Путин къыралны инфраструктурасын тамыры бла тюрлендиргеге туюшергин чертип, ата

ная Россия» Владимир Путин 2018 жылдагы айырулагъа кандидатурасын кѳргѳзгенин къабыл кѳргенди эмда анга буюнлюкде, келир заманда да хар жаны бла да себеллик этерикди, деп башлагъанды. Келир жыл 18 марта бардырыллыкъ президент айырула ачыкъ эмда тура бардырылырга керек болгъанын айтып, партияны председатели «Единая Россиядан» къараучуланы къауумун къурагъа бурогъанды. Партиягъа 2 миллион 200 миңден аслам

больницааланы интернетге къошуу жумушлагъа да ача белгиленгеннин, жууукъ жылда куючлыкъ балала сабий садла бла толусунай жалчытылынырыкъларын, жангы шоклланы къурулушлары андан ары бардырыллыкъларын да айтханды. «Эки оюла тургъан куюлде жашагъанланы тынгылы журтлагъа кѳчѳрууну борчун толтура келебиз, ол ишине андан ары бардырыллыкълар», - дегенди.

Дмитрий Медведев оюм этгенден, макроэкономика борчланы толтуруу ючюн, макроэкономика тутучулукъ керекди. Аны жалчытуу ючюн магъаналы борчду. «Бусагъатда бизде инфляцияны ѳлчмени бир заманда да болмагъанча алашады, бюджетни дефицити да бек гитчеди. Экономикада сыртке бѐломуле угувай, производство ѳсѳп башлагъанды. Эл мюлкде рекорд тирлик алынган къууандырды. Биз регион бюджетлеге, уллу инфраструктура проектлеге себеллик этип, промышленностьда бла эл мюлкде импортну алышындыра, экономикабызны андан ары ѳсе барыуун жалчытырга борчулубуз», - дегенди Медведев.

Партияны тѳртюнчю магъаналы ишине ол контрол-надзор органлада реформаны санагъанды. Аны баш мураты - къырал контролду эмда адамларыбызны жашауларына бла саулыкъларын сакълауду.

«Къысха заманын ичинде къырал контролну алгъынны къолайсыз системасы тюрленип башланганын биз кѳребиз. Бизни баш борчуубуз - оную этюдо шѳндюго технологияларнда мурдорланган акъыллы партнѳрлукъ системаны къурууду», - деп чертегинди партияны башчысы.

Оуючу къауумда тюрленюле
Ишине ахырында съезд партия органдарны башчы къауумунда тюрленюле бардыргъанды. «Единая Россияны» Баш советини саны 90 адамдан 100-ге этерге кебейгенди. Аны шѳндюго къауумундан 2 адам кетерилгенди, 12-си уа кийрилгенди.

Партияны Генералнын советинден 38 адам кетерилгенди, 39-су кийрилгенди. Ол энди 170 адамдан къураланды. **ТЕКУЛАНЫ Хауа** хазырлагъанды.

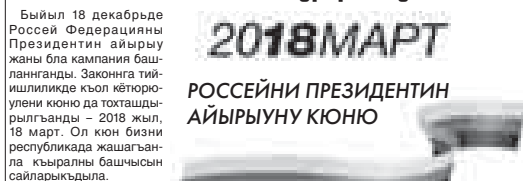
В. Н. Котляровну «Къабарты-Малкъар Республиканы аллында Къыйыны ючюн» орден бла саугъалаууну иосунден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысына УКАЗЫ

Къабарты-Малкъарны тарыхын тинтиуге эмда андан билимини ѳсдоуге уллу къыйын салгъаны эмда жамауат ишгетери къатышханы ючюн **КОТЛЯРОВ Вик-**тор Николаевични «Къабарты-Малкъар Республиканы аллында Къыйыны ючюн» орден бла саугъаларгъа.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы **Ю. КОКОВ**
Налчык шакар, 2017 жыл 18 декабрь, №165-УГ

Магъаналы тема

Къол кѳтѳруле не къадар ачыкъ, демократиялы халда ѳтер ючюн, къырал бир заманда да болмагъанча амалла къураырыкъды

Быйыл 18 декабрьде Россия Федерацияны Президентини айыруу жаны бла кампания башланганды. Законнга тийишлиликде къол кѳтѳруу ючюн да тохтатдырылгъанды - 2018 жыл, 18 март. Ол кюн бизни республикада жашаууна къыралны башчысын сайлауу къыдыла.

Россияни Президентини къуллугуна кандидатланы политика партияла кибик, энчи адамла да кеслерин кѳргѳзталыкъдыла. Айыруулары иосунден законлагъа эмда РФ-ни Президентини сайлаууга хазырлануу эмда къол кѳтѳруу ючюн бардырыу жаны бла ишлени календар планнга тийишлиликде Россияни Юстиция министрствосу «Политика партияланы иосунден Федерал законнга керѳ айыруулагъа къатышрга эркин болгъан политика партияланы тизмесин басмалагъанды. Аллайла буюнлюкде 67 боладдыла. Партияла кѳргѳзгенин кандидатла къыралны халкъындан ырызлыкъларгъа эмда бек эздан 100 миң айыруучугъа къол салдырырга керекдиле. Жалаңда Къырал Думада келечилери болгъан политика партияла: «Единая Россиягъа», Россия Федерацияны Коммунист партиясына, Либерал-демократия партиягъа, «Справедливая Россиягъа» алай этерге керек туюлюдо.

Жигерликлери ючюн саугъаланганла жаш тѳлюге ахшы юлгюдоле

Жангы жылы байрамны аллында республиканы жашаууну битеу сфераларында, экономикада жетишилме кѳргѳзгенин, жамауат ишгетери къатышхан инсанланы белгилеу ахшы тѳреге айланганды. Тѳенне уа аллай къууанчы жыйлыуу КъМР-ни Парламентинде ѳткенди. Республиканы законла чыгарыуучу органыны Сыйлы грамотасына бу жол 45-ден аслам адам тийишли болгъанды, алаңны араларында устала, врачла, предпринимательле, культурадда ишлегенле, къырал къуллукъчула да бор эдиле.

Жыйылгъанланы алгъышлай, Парламентини спикери Татьяна Егорова залда олтургъанна барысы да усталыкларында энчи-сынамлы, билимлы, жетишилми болгъанларын чертегинди. Биргитизге ишлегенле онызуракет этгенлери кѳрѳнѳп турды. Ёсѳп келген тѳлюге ахшы юлгюсооз», - дегенди ол.

Спикер саугъаланганланы сөхталары болгъанларына, алаңны да усталыкларында энчи-сынамлы юйретип, излериандан тюрлукъ тѳлюно хазырлагъанларына чышанганын айтханды. «Сайлагъан жашау юрлугузгъа кертичилигибиз, Ахыры 2-чи бетдеди.

Жазылуу — 2018

ЭКИ-ЮЧ КЮН КЪАЛГЪАНДЫ

Сыйлы Жамауат!
Сиз алыкъа ана тилибизде чыкъргъан газетге жазыламай тура эсегиз, бир амал табыгъыз да, бу къыйматлы жумушну тамамларгъа къорешигиз. Заман бек азы къалгъанды.
Бизни индаскисибз - 51532

Жигерликтери ючюн саугаланганла жаш төлюге ахшы юлгюдөле

Ахшы. Аллы 1-чи бетдеди.
Парламенти Сейлы грамотасы берилгенле араларында уа Чегем шаркы башчысы орунбасары Абайланы Азрет барды. Ол жер-жерли самоуправление органдары ишлерин айнтыуда салган кыйыны ючюн саугаланганды. Къабарты-Малкъар къырал аграр университетни агропродушленны комплексни экономикасы кафедрасыны башчысыны куулгуну толтурганы **Тогузгаланы Тажир**

а билим бермуде уллу жетишмилери ючюн белгиленгенди. Культураны айнтыууга салган кыйыны ючюн НОТР карны белгилениши орунбасары **Вадимир Вороков** да тийишли болганды Парламентни баш саугасына.
Ол кюн атлары айтылганды араларын да энергетикада урунганла да бар эдиле. Ол санда «Кабалкоммуна» унитар предпритияны башчысы экинчиси **Эзелтаны Мухамат**, **Эзеприятаны**

бюлюмоно таматасы **Залиххайланы Азрет** эм «РусГидрону» КЪМР-де филиалыны оператив ич жаны бла бюлюмоно таматасыны орунбасары **Байдаланы Мурат**. Энци предприниматель **Теммоиланы Мухтар** бла «Бахсан» спорт-саулук саклау комплексни башчысы **Эзелтаны Хусейн** а жамаут жашауга тири кыатышанлары ючюн саугалангандыла.
Сейлы грамотала бла бирге ол кюн Парламентни спикерини Вразылук писмосу да берилгенди.

Аны алгъанлары араларында КЪМР-ни Парламентини Председатели Жемаут советини келечиси **Будайланы Адат** да барды. Аны парламентаризмини айнтыууга салган кыйыны, къырал аласть органдла кеп жыланы бет жарыклы урунганны белгиленгенди. «Кабалэнерго» акционер обществону Черек районда бюлюмоно таматасы **Башийланы Нажмудин** а республикада энергетиканы айнтыууга салган кыйыны ючюн тийишли болганды спикерни саугасына.

КЪМР-ни Парламентини депутаты «Росохранга» компанияны башчысы **Газаланы Масхутун** медицинага этген болушлугу да эселени келамгаанды. Анга ол кюн КЪМР-ни Саулук саклау министрствосу Вразылук писмосу берилгенди.
Саугалану ахырында Татьяна Егорова жыйылганды энта бир кере алгышылганды, алагга, ююрлеринде да насып, ырамактылы тилегенди.
ТИКАЛАНЫ ФАТИМА.

Документле
Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Къабарты-Малкъар Республиканы 2017 жылгъа республикалы бюджетни тогуз айгъа кылай толтурулганыны юсюнден отчетуну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини БЕГИМИ
Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Къабарты-Малкъар Республиканы 2017 жылгъа республикалы бюджетни тогуз айгъа кылай толтурулганыны юсюнден отчетуну юсюнде, Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти былай белгилейди: республикалы бюджетни кеси фидалары жаны бла план заданияла, федерал бюджеттен ачка болуштурмелерге, **6273704,0 миң сомга**, неда 51,2 проценте толтурулгандыла. Республикала бюджетни къорачналары **19187918,5 миң сомга** жетгендиле, неда план кёрюмдөлени 63,4 процентин тутардыла. Отчет кезиню ичинде республикала бюджетни дефицити **2741572,5 миң сом** елчмде кыралганды.
Башындагы кёрюмдөлөден хыйсап этип, Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти **бегим этеди:**
Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну 2017 жылгъа республикалы бюджет тогуз айгъа кылай толтурулганыны юсюнден отчетуну эсге алыргга.
Т.ЕГОРОВА
Нальчик шахар, 2017 жыл 20 декабрь, №817-П-П

Жукъгъан аурууну жолун кесер мадарланы излегендиле

Къабарты-Малкъарны Правительствосунда санитар-эпидемиягга къажу ведомствога аралы комиссияны отчет жыйлыуу болганды. Анда КЪМР-ни тирисинде эхиноккокзуну профилактикасына жораланган жумушланы тамамлаудеген теманы сюзгендиле. Аны премьер-министр **Мухамат Алий ахчыды** эки бардырганды.
Жыйылганды ала-

зорлук этген федерал службаны управлениясыны таматасы – республиканы баш къырал санитар врачы **Жираслан Павлов** регионда эхиноккокз бла байламлы болум кыйынлай кылганды белгиленгенди. 2005-2016 жылланы кезинюнде аны бла ауругъанлары саны эки кереге өстенин, сагынылган ауруу жашуларнын юзгелме болгандыларын да билдиргенди.

кинден 4,5 кереге бийик болганыны айтханды. 2017 жылны онбир айында да ауругъанлары саны өсе баргандын, ол жерин адамны алып тергегенде, 1,3 процентге жетгенин ачыкъ этгенди.
Эхиноккокз орамлада айланган исез ителден, киштикледен, жууламгъан кетгелден жуугаргга болганды сандалгандын эсгерге, алай эсе да, саусуланы 65-си аллай юй

ауруу турганды да профилактикага тийишлени кезинюнде билингенди. 91 пациентни уа эхиноккокздан кыйналганды, ала саулукларына тарыгып, медицина болушлугу излегенлеринде ачыкъланганды. Ауругъанлары санында 47 сабий да барды.
Андан сора да, бу болуму ауругъан малланы өлкелерин, талакъларын таспыз жерлеге тегюп, аланы итле, киштикле ашыганды, ала уа сабийле ойнагъан майдандарын кирлендиргенлеринден да осалланганын анылатханды. Къоркуну сулукуну жалчыта, этден продукцияны качествосуну да ала сас бурулганын айтханды.

Жыйлыуу кезинюнде эхиноккокзга диагностика этинуу жагъы мадарларын кийриуню, ауругъанлагга диспансерде эм операциядан сора багъуну кючленю юсюнден айтылганды.

рында селеше. КЪМР-де потребителени эркинликлерин кёрюула эм адамны тынчытууга жаны бла сферагга на-

бу ауруу жуугаргга эм къоркунуу кезиу май – июнь айлагга тюшенин аныглата, бизин регионда кёрюмдю битеуроссеини

жаныуарланы тутмагъанларын, башха жерде да ала бла тюбемегеленин айтхаларын да билдиргенди. Онеки адамны

Мокъваланы Зухура. Суратланы Артур ЕКАНОВ аныганды.

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Председатели Т.ЕГОРОВА
Нальчик шахар, 2017 жыл 20 декабрь, №817-П-П

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентинде Жаш төлю палатаны къауумуна торленюле кийриуню юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини БЕГИМИ
Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентинде Жаш төлю палатаны юсюнден Болумгга тийишлиликде Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти **бегим этеди:**
1. Къошакъ сайлаулары эселлерине кере, Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентинде Жаш төлю палатаны кыуаумуна жер-жерли жамаут организацияладан, муниципал районланы, шахар округланы жер-жерли самоуправленианы органдарында жаш төлю политика жаны бла коллегиялы кенгешчи органдары да адалланы представительствоно
Т.ЕГОРОВА
Нальчик шахар, 2017 жыл 20 декабрь, №820-П-П

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентинде Жаш төлю палатаны 2016 жылда ноябрьден башлап 2017 жылда декабрьге дери ишин юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини БЕГИМИ
Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти **бегим этеди:**
1. Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентинде Жаш төлю палатаны 2016 жылда ноябрьден башлап 2017 жылда декабрьге дери ишин юсюнде Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентинде Жаш төлю палатаны председатели А.А.Коготъевнини докладын эсге алыргга.
2. Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Билим беруу, илму эмда жаш төлю политика жаны бла комитети Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентинде Жаш төлю палатаны ишин бирге тийишдирюу жаны бла мадарланы андан ары бардырыргга борчулу этиледи.
Т.ЕГОРОВА
Нальчик шахар, 2017 жыл 20 декабрь, №821-П-П

Къол кетюрюле не къадар ачыкъ, демократиялы калда ётер ючюн, къырал бир заманда да болмагъанча амалла къурарыкъды

Ахшы. Аллы 1-чи бетдеди.
Айрыуланлы аллында ала Россейни Ара айрыуу комиссиясы эмда анда Айрыуу технологиялага юйретген россейли ара бла бирге жарашдыргъан программалагга кере усталыкларын бедорлюкюлде.
КЪМР-ни Айрыуу комиссиясы жер-жерли айрыуу комиссияла бла бирге эмда къырал аласть органдары, жер-жерли самоуправление органдары, басма органдары себепликтери бла билдирюу-агылатуу ишин бардырыргга белгиледи. Аны чеклеринде телевиденини, радионун, сетизданиланы, интернет-ресурсланы, тыш рекламаны болушлары бла билдирюу этилликдиле, иши тобишуэле, семинар-кенешле бардырылды. Бу иште волонтерланы да кыатышыргга белгиленди.

Келечилери «Шимал-Кавказ федерал округу жаш төлюсю эркин айрыуула жалганды» деген форумгга кыатышырга мадарла этгенди. Анда уа бек алгга къарачуланлы, экторал журналистлени, 2018 жылны айрыууларында жамаут къарачуланлы башха къауумларын кезарлаууда баш магъан берилдикди.
Къол кетюрюле не къадар ачыкъ эмда демократиялы халда бардырылур ючюн къырал бир заманда да болмагъанча амалла къурарыгын чертип айтыргга суюе. Ол санда Россейни Президентини сайлаууга айрыуучула жашагъан жерлеринде кыатышырга, къарачула ишлерин чырмаусыз бардырыча онгга къуралыкъдыла, айрыуу участкала видеосистема бир заманда да болмагъанча кеп хайырланлыкды.
Дагъида битеу айрыуу участкалада къол кетюрюлени эселлерини юслеринден участка комиссияланы протоколларын жазылууда эмда алада шартла Россей Федерацияны «Выборы» деген къырал автоматизацияланган системасына не къадар терк тюшөрча этиуде жагъы технология хайырланлыкды. Сёз QR-кодну юсюнден барды. Алай технология ачык протоколда халатланы ораста эсеп, ишин тохтатып къолады.
Андан сора да, энди бардырылыккъ айрыу-

улада открепительный удостоверенияла хайырланлыккъ тойдюлюле. Энде дери аллай зат болмагъанды. Ара айрыуу комиссия айрыуучулары жашагъан жерлеринде жарашдырылган тизмеге заявленила берууню журукларын тынгылы жарашдыргъанды эмда къабыл керегинди. Анга кере, айрыуучу заявленины кеси, неда Къырал эм муниципал жумушла бла жалчытыуу кеп функциялы араланы, неда Къырал жумушланы бир порталыны юслери бла бериге эмда айрыуулары кюнюнде тургъан жеринде къол кетюрюге болуукъду.
Кепир жый айрыуулары кезинюнде дагъида айрыуу участкалада къол кетюргенли сауначу эти тюрлю техника амалын хайырланлыккъа белгиленди – электрон амал бла къол кетюргенли санын тергеген 25 комплекси эмда айрыуу бюллетеньлини сауначу 44 комплекси. Биринчиси къагъат бюллетенюз интернеттисени юсю бла къол кетюрюлени кезинюнде хайырлангылады. Бюллетеньлини тергечю амал а республиканы жеринде биринчи кере синдириледи. Айрыуучулары къолярны сканер окуялганды эмда тергегилган къагъат бюллетеньле бериледи.
Россей Федерацияны Президент айрыуула не къадар ачыкъ эмда тура бардырылур ючюн, респу-

бликаны 183 участка айрыуу комиссиясыны эмда 13 жер-жерли айрыуу комиссиясыны къол кетюрюле деп бюлюнген отуолада видеокамерала салыргга белгиленди. Къол кетюрюле сау кюню ичинде Интернетте кёргозюлгенин турлукъдула. РФ-ни харитсаны да къаيسى айрыуу участкада да не бола турганын кёрюрге он табарыкъды.
Айрыуулада къарачула ишлерин тыйгъчысыз бардырыча бютюн кенг онгла къурау да законодательство жагъылыгъандан биринди. Битеу бу торленюле айрыуулары демократия халда бардырылур мурат бла этиледи эмда шартюю болууда артык да магъанлыкъды. Энди къарачулары Россейни Президентини кандидатланы эмда ол кандидатланы кёргозгенин политика партиядан сора да, жамаут контрольну субъектлерин, ол санда РФ-ни Жемаут палатасы бла РФ-ни субъектлерини жамаут палаталары сайлап жаберирге болуукъдула.
Алгъынчы айрыуу кампаниялардан жыйшыдыргъан сынауубуз бизге, битеу къыралгга да уллу магъананы тутхан айрыуулары къураулуу, бийик даражада, Россей Федерацияны законодательствосун тийишлиликде бардырырга онг берликлерине бек ышанбаз.

КЪМР-ни Айрыуу комиссиясы.

Интернатха - компьютер, сабийлеге - татлы ашарыкъла

Жагъы жылны байрамыны аллында парламентариле ёксюз эм къвар адамлары болмагъан сабийлени жокълап, аланы саугъала бла къуандыргъанлары ахшы тергеге айланганды дердыды. Бу жол а депутатланы уллу къаууму спикер Татьяна Егорованы башчылыгында КЪМР-ни Билим беруу, илму эм жаш төлюню ишлерини жаны бла министрствосуну Прохладна районда Приближени элде 2-чи номерли школ-интернатнда (коррекциялы) болганды.
Татьяна Борисовна, жашчыкъланы бла къызыкъланы алгышыллап, алагга саулук, жюркеленинде болган умтуланы толугуларын тилегенди.
«Жагъы жыл барыбыз да бек сойген, жарыкъ байрам болгандык ашарыкъды. Ол сейир мурат толган кезиню. Сизни ышарыча, къуандыргга

кюнлеригиз кеп болсунла. Умтулганды барысы да толсунла. Аны ючюн а окъуугуз, къыдырмачылыккъ бла юрешигиз, айныгъыз», дегени ол.
Бюлюнгюнде уа бушколда саугъару неда амал эшитген 78 сабий турадыла. Ала жамаут жашауула сизгер ючюн а, окъутуну, юйретиню да энчи къуаргга керекди. Татьяна Егорова усталыгъа, анда ишленгенле барысына да халал жюркелери, къайгырылуулары ючюн испас этгенди.
Байрамланы алпынды да биз болушлук этген учрежденияда сабийчыкълени жокълап, аланы алгышыллама, саугъала юлешмек къоюмуучубуз. Аланы келлерин кетюрюр ючюн кюлден келгенин этгерге юрешибиз, дегенди тобишуден сора Татьяна Борисовна.
Депутатла уа саугъасы келмегендиле. Ала ин-

тернатха компьютер бла принтер, сабийчыкге уа татлы ашарыкъла бергендиле. Бизы бла ала школ бла шагъыргы болгандыла. Аны директору Виктор Скаунков а парламентарилеге окъучуланы излемлерине къайгыргандары ючюн испас этгенди.
КЪМР-ни Парламентини кыйын жашау болумгга тюшген, ёксюз къалган сабийлеге энчи эс бурганлы айттыргга тийишлиди. Жагъы жылы аллында депутатла дагъида КЪМР-ни Саулук саклау министрствосуну «Энци сабий юккъырал казна учреждениясында, «Намыс» реабилитация арада, Прохладна районда интернатда, Наргана ёксюз эм къвар адамлары болмагъан сабий турган 5-чи номерли школ-интернатда да болгандыла.
КЪМР-ни Парламентини пресс-службасы.

АДАБИЯТ ИНГИР

Алан барын да жуууклашдырган - чыгармачылык

Бу конлде Адабият салонда Прохладна району «Литературный перекрёсток» чыгармачылык биригулерини адабият-музыкалык ингири этгенди. Ол жыйында аланы «Радуга чувств» деген китابلарны презентациясы да кыралганды. Анга онеки авторну чыгармалары киргенди.

аман көргөнликте, кой төгерегинде хар жумушша да кеси кырайды, бажча өсдорөди. Бюгон да бери сыйоп келгенди, - дегенди Красносельский элчи Маданият оюнко директору Галина Деметьева.

КыМР-ни Жазуучуларын союзуна правлений председатели Бепайлан Муталип да биригуно келечилерин басмаланган китابلары бла агышылганды. - Бу биринчи эсе да, аллай магьаналы чыгармалары барды. Олыга Ступенькованы алсак, ол чыгар, украин тилден назмула «Юнерны махтарчады. Ол аны Фрамулу лоз, алапат тилден болганын көргөздөди, - дегенди ол. Ызы бла биригуе киргенли барысын да сыйлы грамотала бла сауьалаганды. Олыга Владимировнага да быллай чыгармачылык кыуам кыураганы ючюн ысак этгенди.

айнытырга амаллары болганы ючюн айтылганды. Екатеринаградское станицага уа кеси заманларында Пушкин, Лермонтов, Грибоедов да келип турганларын да салгынганды. Урундан сора кыуралган «Лири» биригуе кирген жазуучулары чыгармаларын а Къулийланы Къайсын да жаратханды. Прохладныйде бардырылган адабият ингириге да ол тири кытышканлай турганын белгилегенди.

Сеза усталаны жыл санларында сөзөра энчилик барды. Эм абданларна 90 жыл толуккыду. Сөз ючюн, Василий Рачинскийн жашауу тын болмаган эсе да, жазганы бир заманда да кыймаганды.

- Ол жашлыгындан бери поэзияга улуу эс бурганды. Жыл сайын бардырылган «Прохладнаский весна» фестивалга да кытышкан, кесими назмулары бла кыуандырганы туралды. Онгунда көре кыайры да аяк машина бла барды. Арт кезде көзлери

ричи жерге 3-чю тюзетиучо колониясыны баскетболчулары чыккыгандыла. Экинчи жер Управленийни аппаратында кулуккы этгенге жетгенди, ючюнчю уловно-топтуруу инспекцияны командасы тийишли болганды.

Хорлаганна сыйлы грамотала, сауьала да кыолу болгандыла. Алага кыраганды ула улуу заууккы тахандыла. - Быллай торюю эришчю уловно-топтуруучу

системада ишленгенли спорт бла кюреширге келгендериде, бютюн кыары болурга, борчлары жетишилми топтурууга себеплик этдиле, - деп белгилегенди профессионал хазыркыны кыура жаны бла кыуауну инспектору Мурат Дохов.

КыМР-де УФСИН-ни пресс-службасы, СУРАТДА: хорлам болдурган команда.

Темуккуланы Аминат. Сураг авторнуду.

Москвдан бет жарыккы кыайтхандыла

Кеп болмай Къабарты-Малкъар кырал университетни тарых, филология эми СММИ институту ингили тилден кафедрасы доценттери Мырзаталаны Зурият бла Эмма Улимбашева, студенте Татаркыанланы Милана, Балаланы Фатима, Алина Маремшаова эм Ирина Кубатько Москвда Биик экономика шкюлда бардырылган «Шандаго дуняда да маданият байламчыла: культура, билим беруу, политика» деген ючюнчю илму-практика конференцияга кытышхандыла.

«Төгөрөк столла», тематикалы секцияла бардырылгандыла, белгилли алимле лекцияла окугандыла. Ахырында жыйылуучу ишиме кытышхандыла сертификатла бла диплома берилгенди. - Конференцияны халкыла аралы магьанасы барды. Бу жол анга Великобританиядан (Кембриджден) эм АБШ-дан (Стайл университеттен) спикерле чыккырылгандыла. Ала коруп эм компьютер лингвистикадан, академиялы письмоно, билим берууде тюзөтпей курсла бардырыну синдириучю юсонден да айтагандыла.

Аны баш магьанасы - тыш кырал тиллени окугутууда сыналаны, жетишпелени, тинтулени эмда башха затланы юсонден бир бирге билдирегиди. Форууну чеклеринде кен

цияга эм тилмаччыкка аслам эс белюнеди. Быйыл «Жаш тинтуучу» деген секция да ишин башлаганды. Студентлени кейбис, ол санда бизни жерлешерибиз да, анга кытышыр ючюн келгенди.

Тыш кырал тиллени департаментини таматасы Елена Соловова билдиргенге кере, келер жылда лингвистика эм коммуникация жаны бла вузулары арасында конференция да болуккыду. Ага республикабызны студентлери да кытышкырылгандыла. Ары бизни институттан аслам адам кытышкырылганын дегенди Мырзаталаны Зурият.

МАГОМЕТЛАНЫ С.

УФСИН

Борчлары тап толтурууга - иди себеплик

УФСИН-ни пенитенциар учреждениларанда кулук этгенлени араларында баскетболдан команда эришчю болгандыла. Алага ула улуу заууккы этгенге жетгенди, ючюнчю уловно-топтуруу инспекцияны командасы тийишли болганды.

ТУРНИР

Наркотиклеге - угай, спортха - хау

Бу конлде Чегем муниципал району арасыны физкультура комплексинде волейболдан окуучулары араларында «Биз наркотиклеге кыажуубуз» деген ат бла турнир бардырылган.

Тренерле кюреширкеле хорламны алырларын сыйгенлерин айтагандыла. Келгенлени алында бек биринчи турнирни баш судьясы Къудайланы Керим селешгенди. Ол спортчу

Эркин тутушуу

Къаты кюрешде табылган майдалла

Къашхататуу сабий-жаш спорт шкюлдунда бел байдан туул тутушудан дуняны кубогун алган Башир Кантемировну хурметине ачык эришчю бардырылганды. Анга республиканы элперинден бла шахарлардан жоюден аслам жаш гемеф кытышханды.

Къаты кюрешде табылган майдалла

«Хаса-Телю спорт шкюлдунда бел байдан туул тутушудан дуняны кубогун алган Башир Кантемировну хурметине ачык эришчю бардырылганды. Анга республиканы элперинден бла шахарлардан жоюден аслам жаш гемеф кытышханды.

КыМР-де УФСИН-ни пресс-службасы, СУРАТДА: хорлам болдурган команда.

Анда сора да, бу конлде

грамотала берилгенди. Хасаны Одижев жаш телюно тюз жолга салырга себеплик этген эришчюлени терк-терк бардырырга кереклисин чертгенди. Бу оюнну кыураган Элекку

эркин тутушудан төрели жангы жылгы турир этгенди. Анда келерини 2001-2006 жылда тууган 300-ден аслам спортчу сынатгандыла. Бу эришчю адаланы саууккы жашуу бардырырга келгендир, жаш гемефпелени усталыкларын өсдоркор эм аланы араларында шкюлук байламчыкыны ючюлөр мурата кыураганды.

Усуоиланы Рашид, Магрелланы Керим бла Марат, Хасаланы Исмаил, Мечукчаланы Илияс, Кючюмчаланы Назир, Ажоланы Алим, Пайланланы Биаслан, Чоайланы Мухамат, Мызыланы Алан, Холамхалланы Казим, Тюменланы Марат, Таумуразланы Загим а ючюнчю жерге чыккыганды.

Кызы короде келерини аурулук кыуаумларында

Клыччаланы Зульфия.

Концерт

«Акъ байрамга» чакырадыла

Жангы жылны байрамны алында быйыл да, кыураган төрөдө, «Акъ байрам» концерт кыурачуулуга алапат сауьа болуккыду. 29 декабрьде Музыка театрада жырны, махкомыны сыйгенлени жарык кыуаучу сакыйды.

Концерт программасы КыМР-ни, КыЧР-ни да атлары айтылган артистлери кытышкырылды. Жангуразланы Мажит, Мамойланы Фатима, Тамбийланы Кысбат, Бапаланы Зорик, Ботчаланы Лидия, Мускуланы Руслан, Асылланы Кулино, Габлоны Тениз, Гевржюканы Халимет, Холамхалланы Къайсын, Къобордокканы Зуура, Занкишланы Марат, Бийланы Аслам, «Кашлык», «Ас-аланы», «Ас-пат», «Ас» чыгармачылык коллективле э башхола той-юно бла жыйылганыны келерин кетюрколюе.

Концерт 18.30 сагатта башланаркыды. Сорлукуллары болганыла бла телефон номерле селешсинле: **8(8662) 77-42-08, 8-928-079-95-95.**

2018 жылда январьда беш ууахты намаз кылынуу заманы

Айны конлери	Эрттен намаз	Кюнню чыккыганы заманы	Тош намаз	Экинди намаз	Ашхам намаз	Жассы намаз
1 Баш кюн	06:08	07:39	12:19	14:31	16:41	18:20
2 Геюрге кюн	06:09	07:39	12:20	14:32	16:42	18:21
3 Барз кюн	06:09	07:39	12:20	14:33	16:43	18:21
4 Орта кюн	06:09	07:39	12:21	14:34	16:43	18:22
5 Байрым кюн	06:08	07:39	12:21	14:34	16:44	18:23
6 Шабат кюн	06:08	07:39	12:22	14:35	16:45	18:24
7 Ыйых кюн	06:08	07:39	12:22	14:36	16:46	18:25
8 Баш кюн	06:08	07:39	12:22	14:37	16:47	18:26
9 Геюрге кюн	06:08	07:39	12:23	14:38	16:48	18:27
10 Барз кюн	06:08	07:38	12:23	14:39	16:49	18:28
11 Орта кюн	06:07	07:38	12:24	14:40	16:51	18:30
12 Байрым кюн	06:07	07:38	12:24	14:41	16:52	18:31
13 Шабат кюн	06:07	07:37	12:24	14:42	16:53	18:32
14 Ыйых кюн	06:06	07:37	12:25	14:43	16:54	18:33
15 Баш кюн	06:06	07:36	12:25	14:44	16:55	18:34
16 Геюрге кюн	06:05	07:36	12:26	14:45	16:56	18:35
17 Барз кюн	06:05	07:35	12:26	14:46	16:58	18:37
18 Орта кюн	06:04	07:35	12:26	14:47	16:59	18:38
19 Байрым кюн	06:04	07:34	12:27	14:48	17:00	18:39
20 Шабат кюн	06:03	07:33	12:27	14:49	17:01	18:40
21 Ыйых кюн	06:02	07:33	12:27	14:50	17:03	18:42
22 Баш кюн	06:02	07:32	12:28	14:52	17:04	18:43
23 Геюрге кюн	06:01	07:31	12:28	14:53	17:05	18:44
24 Барз кюн	06:00	07:30	12:28	14:54	17:07	18:45
25 Орта кюн	05:59	07:30	12:28	14:55	17:08	18:47
26 Байрым кюн	05:58	07:29	12:29	14:56	17:09	18:48
27 Шабат кюн	05:57	07:28	12:29	14:57	17:11	18:50
28 Ыйых кюн	05:56	07:27	12:29	14:58	17:12	18:51
29 Баш кюн	05:56	07:26	12:29	14:59	17:13	18:52
30 Геюрге кюн	05:55	07:25	12:29	15:01	17:15	18:54
31 Барз кюн	05:53	07:24	12:29	15:02	17:16	18:55

Билдириу

Элбрус элде, Ягиш орамда, 1-чи номерли юйде бир отулу фатарны Нальчик-де аныча журтха алышадыла. Соурулары болганыла **8 928 079 52 44** телефон номерге селешсиниле.

УЧРЕДИТЕЛЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал	РЕДКОЛЛЕГИЯ: ТЕКУЛАНЫ Хау (баш редактору оорунсары), ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нахабат (баш редактору оорунсары), ТОКЪЫЛУЛАНЫ Борис (жууаплы секретары), МОКЪЫЛАНЫ Зузура (белюно редактору), ТНКАЛАНЫ Фатима (белюно редактору).	ТЕЛЕФОНЛА: Редактору телефон: 42-63-01. Баш редактору оорунсарлары - 42-38-21, 40-84-82. Жууаплы секретары - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62, Корресптор - 42-63-52. РЕДАКЦИЯНЫ БЕЛОМЛЕРИ: Почитига эм право - 42-24-02, 42-67-68. Экономика - 42-66-73. Култура - 42-66-76. Социал иш - 42-75-82, 40-59-18. Курортта, туризм эм спорт - 40-39-93, 42-66-71. Окуучулар бла байламчыла жюрюктю эм жазыккы - 42-37-94. Эчи корреспондент - 42-68-72, Тилмачла - 40-28-97. Операторла - 40-28-49, 42-39-65.	Редакция авторла бла кытайт жюрюккөмөди. Кюн жазмактагы редакция этикемдей жаз ала отула кытайтмайдыла. Газете басмаланган материалда айтылган оюмла редакцияны баш келешкеке болуккыду. Алада айтылган жаз зат ючюн Россей Федерациясы Басманы юсонди законуна тийишлиликке материалды авторлары келешке жууушпайдыла. Редакция авторлардан 400 гезит тизилден (машина бла жазылган 5-6 бет) келино аймады. Газет Басманы эм асыамы информацияны эркинликери кюрюулү жаны бла Къабарты-Малкъар регион ишенишкенида 2016 жылда 19 декабрьде регистрация этигенди. Регистрация номер - ПИ № ТУ07-00118. Инакес - 51532	Газети басмактагы «КыМР-Меня» ГКУ-чу компьютер службабы хазыр этгенди. Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басмаланганды. Нальчик шакар, Ленин аты проспек, 33 Газетлени ислерине таптыруу ючюн КыМР-ни почта сызыкы федеральный Управленийке жууушпайды. Телефонла: 76-01-28, 76-01-10 Газетлени рошнякта сагуу ючюн КыМР-ни «Роспечать» акционер обществосу жууушпайды. Телефон: 42-49-34	Номерге графике кере 19.00 сагатка кыл салында. 20.00 сагатка кыл салынганды ГАЗЕТИНИ НОМЕРИНИ ЧЫГАРТЫЛГА: Османланы Жытис - аскурый редактору, Кетегичиланы Зульфия, Кучукуланы Сафият - жууаплы секретары оорунсарларды. Басыланы Лидя - 1,2-чи бетте, Гелланы Валентина - 3,4-чи бетте - корреспторла. Тиражи 2100 экз. Заказ № 1643 Багыса 10 сомду.
--	--	--	---	--	--

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ПЕДАТЫЛЫН АДРЕСИ:

360000, Нальчик шакар, Ленин аты проспек, 5.
электрон почта: **elbor_50@mail.ru**